

Claudiu Cazacu, XTB România: 2020, un an de mari încercări pentru piața petrolului

Anul acesta a fost unul de mari încercări pentru participanții la piața petrolului. Scaderi dramatice ale prețului, de peste 75% pentru Brent (tranzacționat mai ales la Londra) și mergând chiar până la prețuri negative pentru WTI (în SUA) s-au întâmplat în condițiile unei acumulări nesustenabile de stocuri în timpul închiderii activității din primăvară. Revenirea a fost spectaculoasă: de la un minim de 16 dolari pe baril, Brent a mers peste 46 de dolari (recent nivelul său fiind în jur de 41) iar WTI de la -40 (!) la 43 de dolari pe baril, miercuri (ora 16) atingând 40 de dolari. Fața de "aventură" din prima parte a anului, vara a fost relativ liniștită, cu fluctuații de sub 10 dolari pentru fiecare baril.

Ce ne aștepta, însă, în lunile următoare? Este limpede că, la nivel global, economia reală a suferit deformări profunde ale modului de operare, iar sectoare puternic consumatoare de petrol, între care transportul, în special cel aerian, sunt departe de nivelurile anterioare. De altfel OPEC a revizuit așteptările pentru cererea de anul acesta, vorbind de o scădere de 9.5 mil. de barili pe zi față de anul 2019, la 90.2 mil de barili pe zi. Frânarea activității în foarte multe centre urbane și limitarea mobilității discreționare e în continuare un factor relevant. Pe de altă parte, o scădere de aprox. 10% a cererii este totuși mai redusă față de scenariile mult mai pesimiste din primăvară, iar datele săptămânale ale API (American Petroleum Institute) au aratat o reducere neașteptată a stocurilor, cu 9.5 mil. de barili, însemnând o șansă de echilibrare fie și în parte a pieței, dacă tendința va continua.

În partea favorabilă cotațiilor, **revenirea economiei chineze (esențială pentru echilibrul pieței de energie) a surprins favorabil: datele arată o recuperare a consumului privat, care a trecut în august pe plus față de 2019**, pentru prima oară după luni de scădere adâncă, iar importurile de petrol și produse derivate au atins niveluri record în primele 7 luni. În plus, volumele de transport internațional de marfuri au revenit la câteva procente distanța de reperele din ianuarie-februarie.

Pe termen foarte scurt este de urmărit evoluția uraganului Sally, care a închis anumite capacități de procesare în zona de sud a SUA. În perioada următoare, însă, piața e în cautarea unui echilibru. După utilizarea unor cantități tranzacționate anterior, în timpul prețurilor reduse, iar presiuni descendente pot apărea, mai ales dacă entuziasmul general al investitorilor, care a purtat și bursele la niveluri record, se temperează. **În perspectiva medie și îndepărtată, depășirea încetinirii induse de pandemie și oprirea sau amânarea unor investiții anul acesta ar putea readuce pe creștere cotațiile. Deși zona 30-35 de dolari pe baril nu pare de neatins pentru Brent în prima fază, repere de peste 50 de dolari sunt în sfera posibilităților pentru anul viitor.**

Piața gazelor naturale a avut parte de propria ei călătorie cu peripeții în ultimii ani: trendul descendent a indus o ieftinire remarcabilă pe bursa din SUA, de la aproape 5 dolari pe 1 milion BTU (MMBtu, sau aprox 28.26 metri cubi) în noiembrie 2018 la 1.52 dolari în iunie anul acesta. Investițiile în câmpuri petroliere de șist în SUA au avut ca efect secundar și sporirea cantităților de gaze naturale obținute, ducând la un dezechilibru al pieței. Gazele naturale sunt folosite la încălzire, în industrie și chimie, sau la producerea energiei electrice. Astfel, iarna cu temperaturi în medie peste cele normale a însemnat astfel și o reducere a cererii. Lunile de vară au readus apetitul pentru gazul natural, ca sursa de energie inclusiv pentru aerul condiționat, generând o apreciere de peste 70% de la minimele din iunie până la vârful din august (2.74 dolari). Miercuri, la ora 17, cotația se afla la 2.29 dolari. Deși perspectiva pe termen scurt nu este prea încurajatoare, dincolo de efectele temporare ale opririi producției sub influența uraganelor, merita reținut că, în funcție de temperaturile din această iarnă, episoade de frig brusc pot stimula rapid apetitul pentru acest combustibil.

Pe termen lung, de ordinul anilor, gazul natural poate juca un rol important, mai ales în condițiile creșterii nevoii de echilibrare a producției de energie electrică de origine regenerabilă. O viziune favorabilă a oferit

de altfel și Warren Buffett, indirect, prin achiziția de 4 mld de dolari (10 mld inclusiv datoriile) a activelor de transport și depozitare de gaze naturale ale Dominion Energy, în iulie.